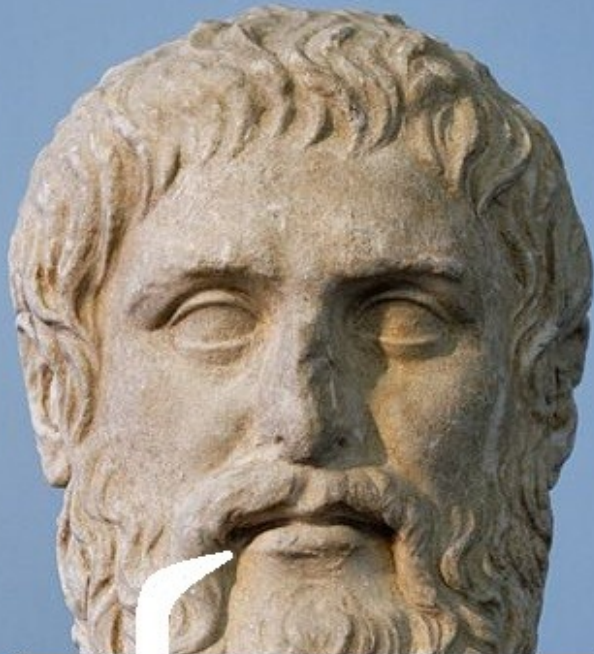

Úvod do filozofie 1/Filozofie 1

Co je filozofie?

- φιλοσοφία, z φιλειν (*filein*, mít rád, toužit po něčem)
σοφία (*sofía*, moudrost), co to ale znamená?
- problém s definicí (tolik definicí, kolik filosofů...)

„Údiv je postoj člověka, který moudrost skutečně miluje, a není jiný počátek filosofie než tento.“

„Údiv vedl lidi k filosofování... A kdo se zamýšlí a diví, ten se domnívá, že neví.“

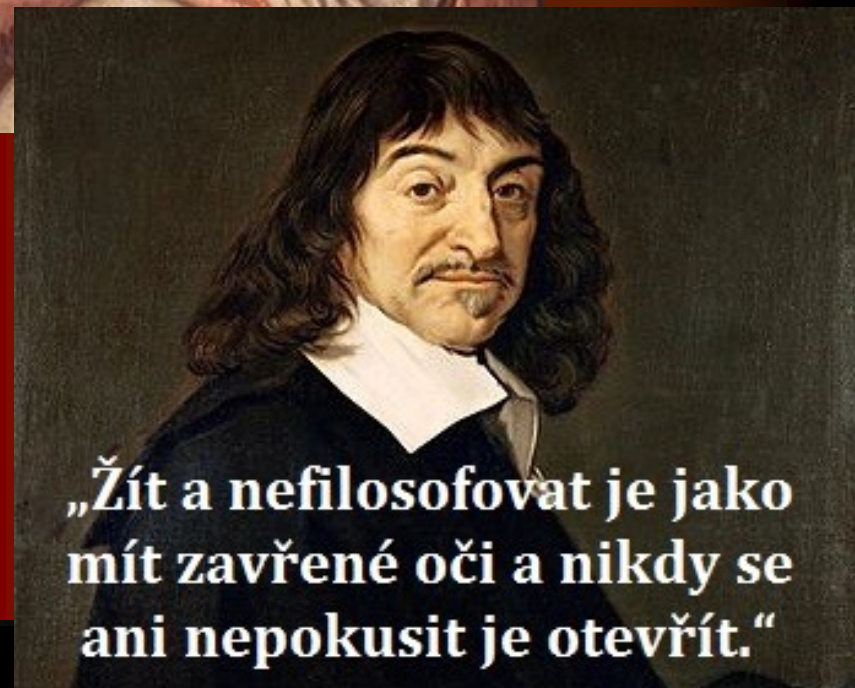
**„Filosofie je péče
o duši.“**

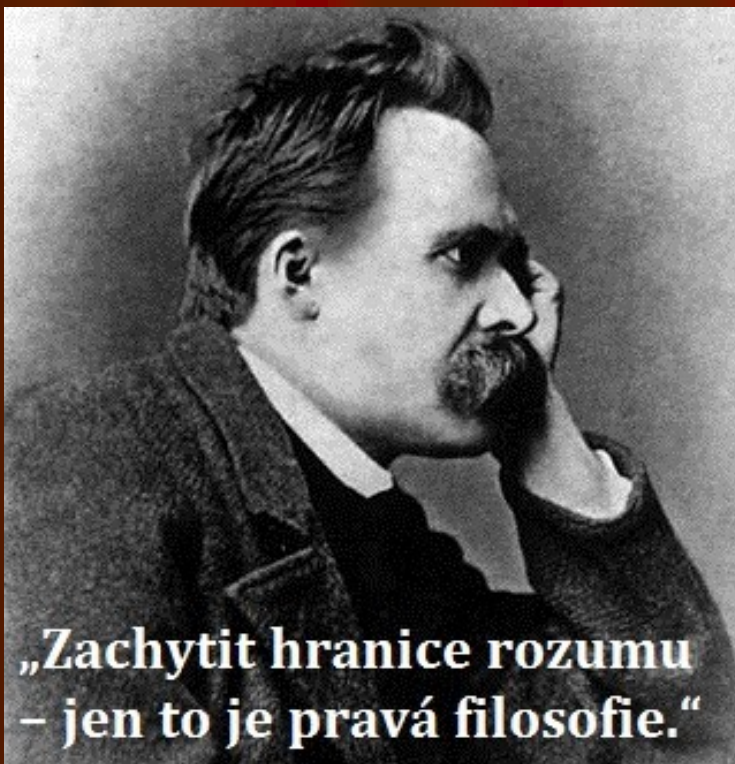
**"Filosofie není k tomu,
abychom věděli, co se lidé
domnívají, ale jak se to
má s pravdou věcí."**

**„Úkolem filosofie je
pochopit to, co jest.“**

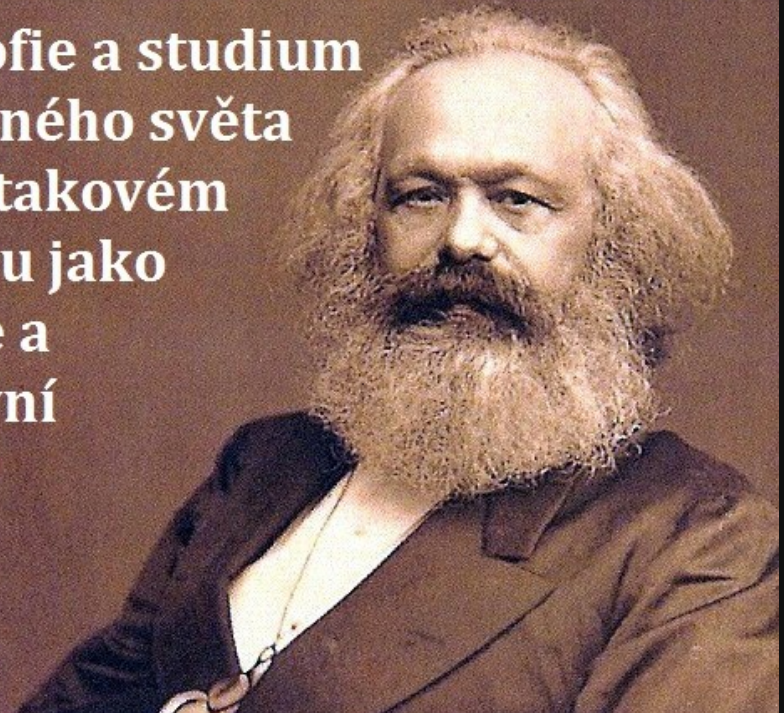

**„Žít a nefilosofovat je jako
mít zavřené oči a nikdy se
ani nepokusit je otevřít.“**

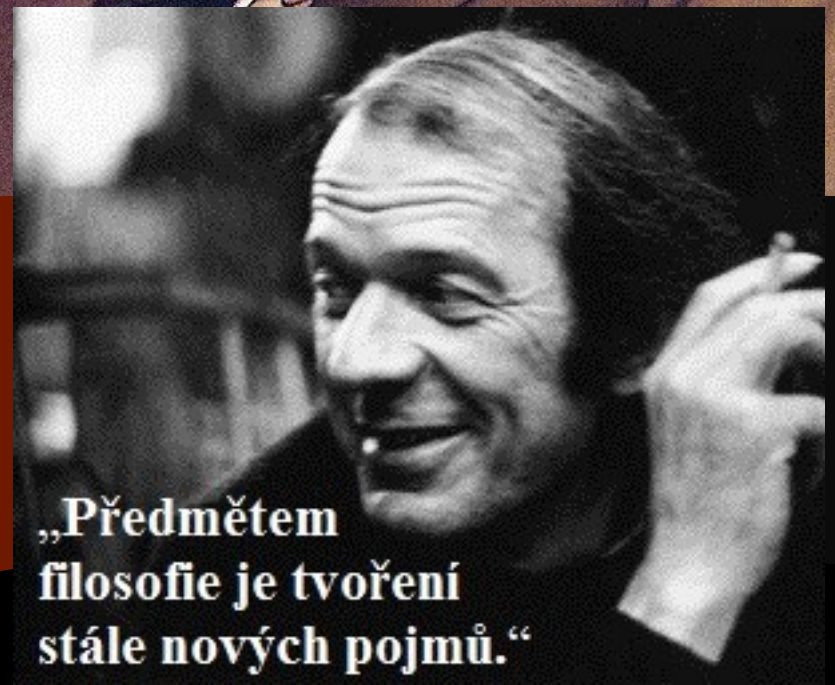
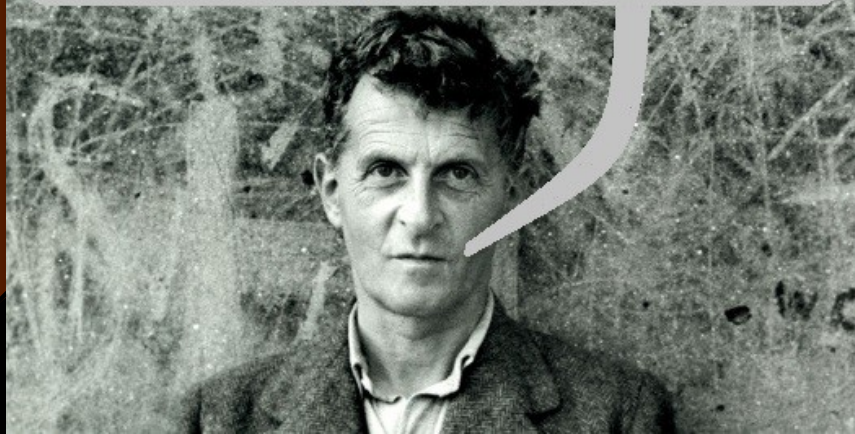

**„Zachytit hranice rozumu
– jen to je pravá filosofie.“**

**"Filosofie a studium
skutečného světa
jsou v takovém
poměru jako
onanie a
pohlavní
láska."**

**„Filosofie není nauka, nýbrž činnost.
Filosofické dílo sestává podstatně z
objasnění.“**

**„Předmětem
filosofie je tvoření
stále nových pojmů.“**

Kdo použil poprvé slovo filosofie? (prý Pýthagorás, kolem 580–500)

Vznik filosofie – od mýtu k logu (6. st. př. Kr.):

- μῦθος (*vyprávění*) – odpověď přichází před otázkou, svým vyprávěním předjímá jakékoliv „proč?“. Je konzervativní.

- ἔπος (*vyprávění*) – lidské dílo (vyprávění ve verších).

- λόγος (z řec. *legein* - sbírat, mluvit, počítat) = mnohovýznamové slovo - řeč, slovo, příběh, význam, poměr, číslo, rozum a smysl.

Filosofie původně nebyla odčleněná od „vědy“ (k odlišení dochází až u Aristotela).

Prameny filosofického tázání:

- údiv (starověk);
- pokora (středověk);
- pochybnost (novověk);

a dnes?

Všichni jsme už filozofovali

Už jako děti.

Filozofie pro nás není v podstatě ničím novým.

Filozofie začíná otázkami, které vyvstávají, když důvěrně známý každodenní svět náhle ztratí svou samozřejmost a stane se problémem.

- setkání s hraniční situací (K. Jaspers).

Předmět filosofie (filosofie není věda!)

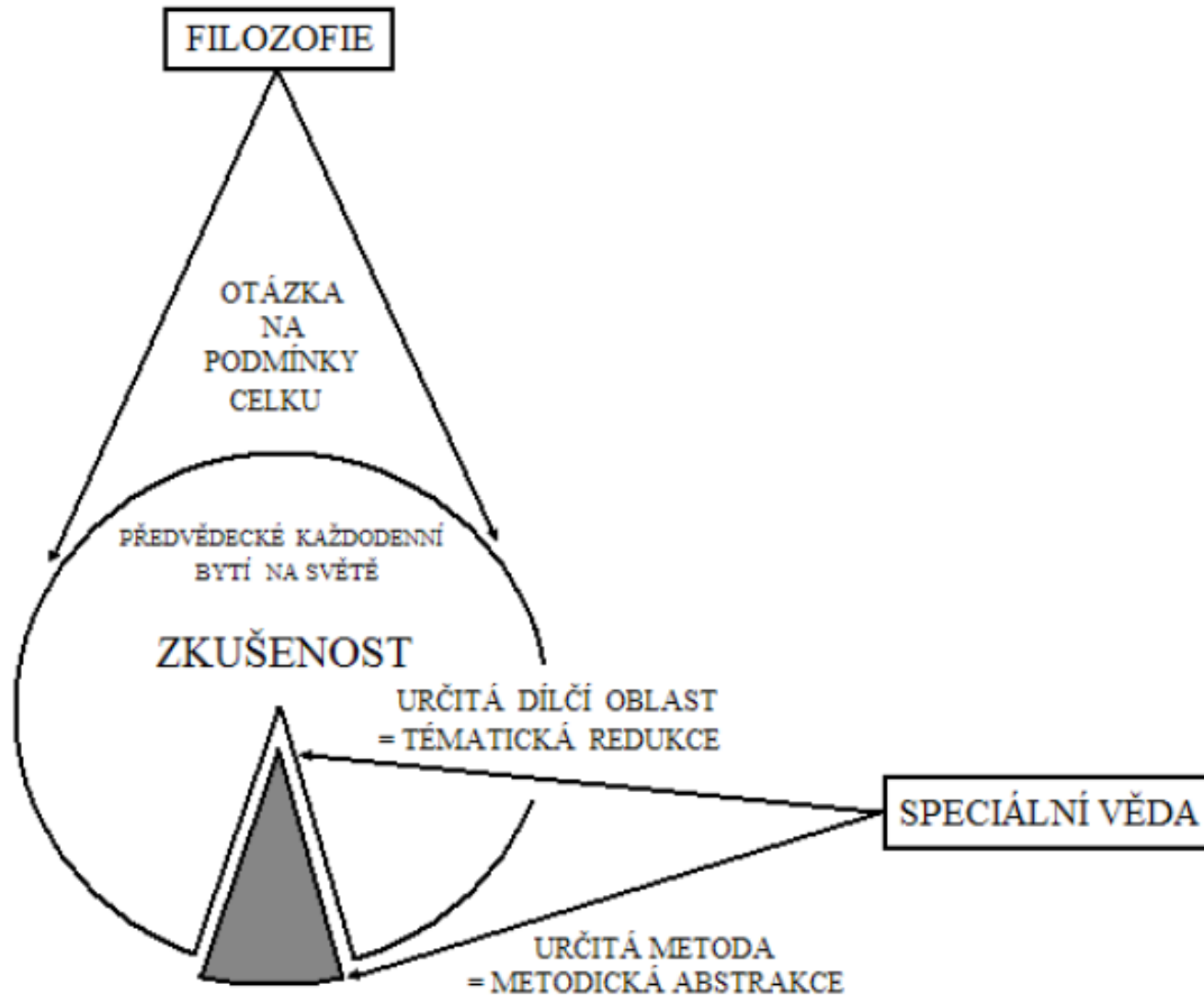
Empirické otázky:

- Kolik zubů má lední medvěd?
- Kdy taje měď?
- Kdo objevil Austrálii?
- Jak rychle padají tělesa?
- Kolik ropy spotřebuje ČR?
- Který jed obsahuje muchomůrka zelená?
- Jak nebezpečné jsou atomové elektrárny?
- Kdo zvítězil v bitvě u Slavkova?
- Patří maďarština mezi indoevropské jazyky?

Filozofické otázky:

- Proč je bytí a není spíše nic?
- Co je poznání?
- Co je pravda?
- Existuje svobodné jednání?
- V čem je smysl lidské existence?
- Co je mravní dobro?
- Jakou hodnotu má příroda?
- Co je umění?
- Mají dějiny smysl?
- Co je jazyk?

Filosofie a speciální věda

TEOLOGIE

FILOZOFIE

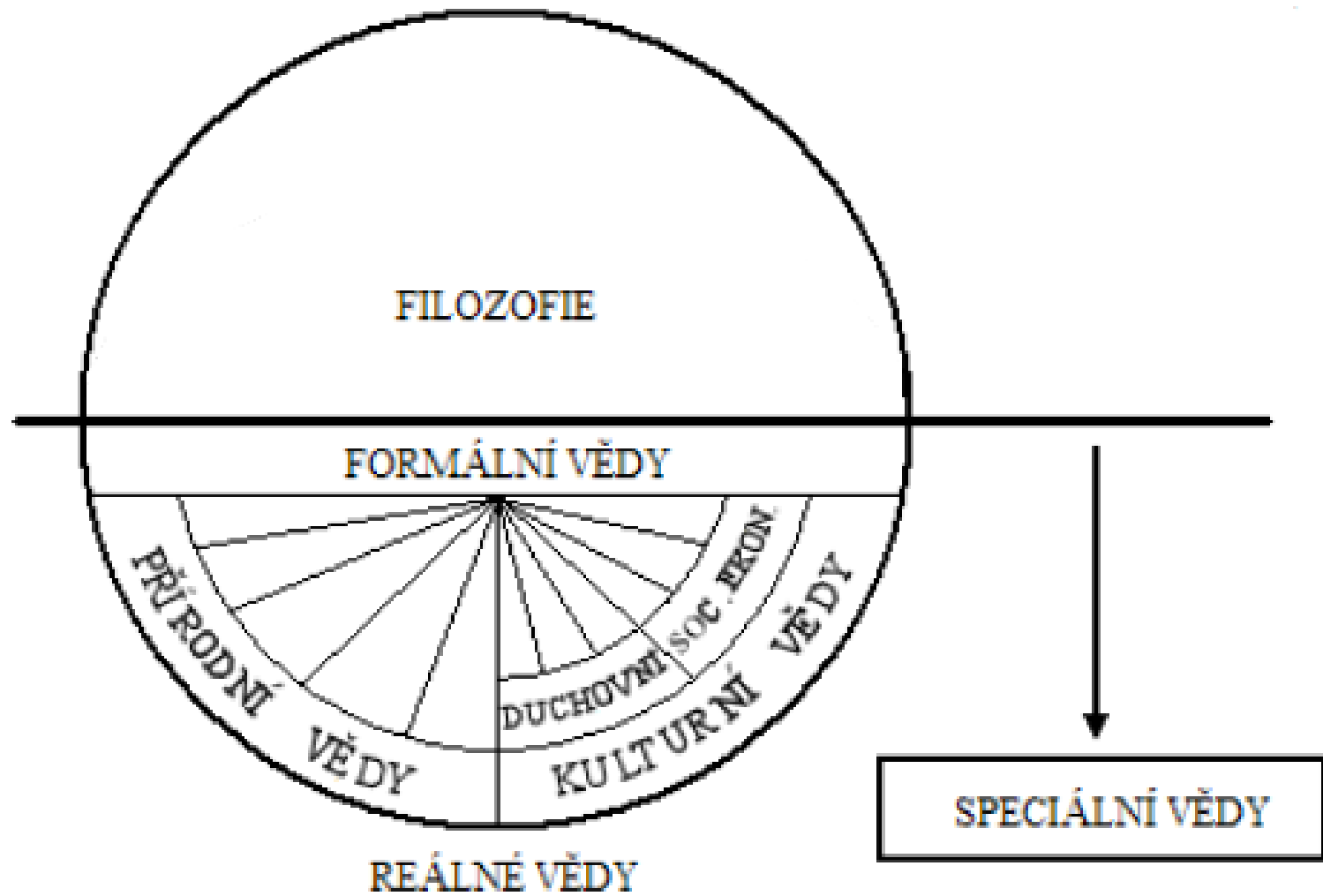
FORMÁLNÍ VĚDY

PŘÍRODNÍ
VĚDY

DUCHOVNÍ
SOC. ERON.
KULTURNÍ
VĚDY

REÁLNÉ VĚDY

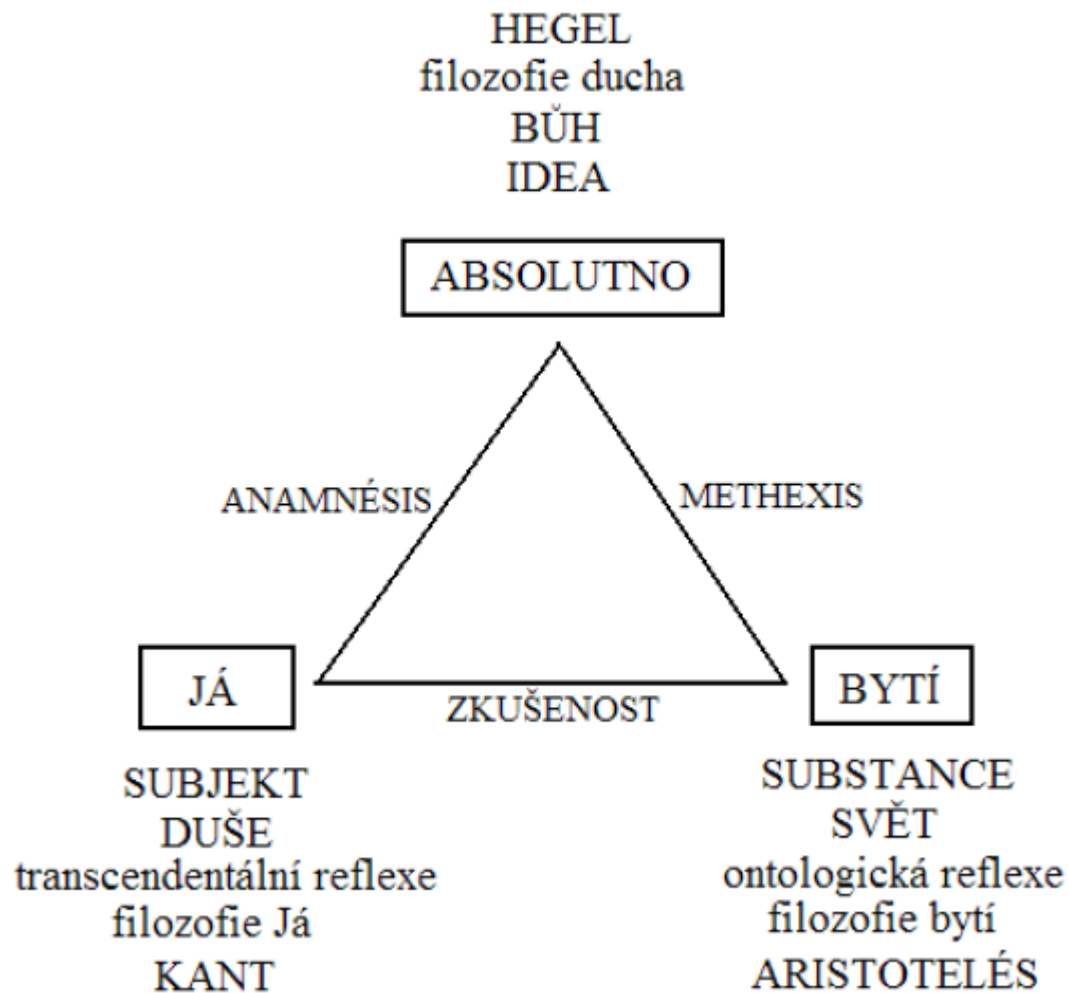
SPECIÁLNÍ VĚDY

Základní filosofické disciplíny

- metafyzika (ontologie)
- gnoseologie (noetika, epistemologie)
- axiologie
- etika
- estetika
- filosofická antropologie
- aplikované filosofie (f. dějin, sociální f., f. jazyka, f. mysli, f. informace atd.)

Základní filosofické otázky (platónský trojúhelník)

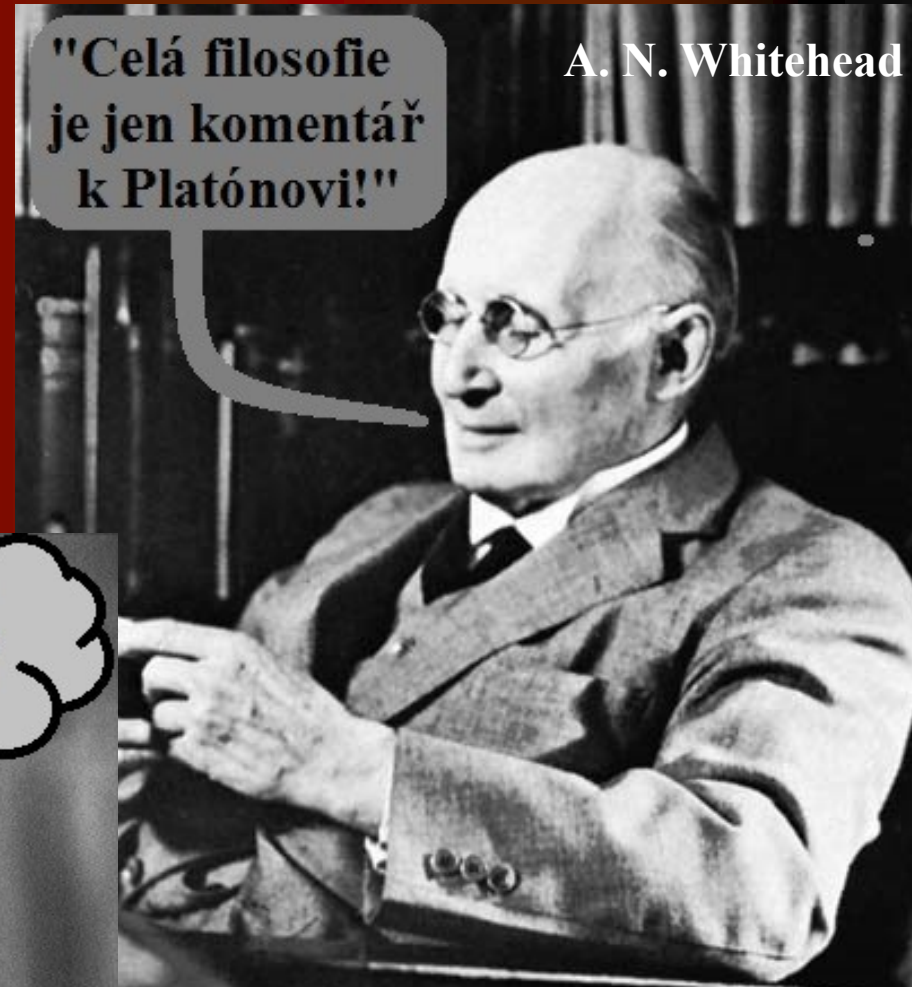

Závěry:

- Východiskem filozofie je každodenní, předvědecká zkušenost, která je ve znamení přirozeného jazyka (běžného jazyka).
- Filozofie začíná, když každodenní bytí na světě ztrácí svou samozřejmost. Tradice uvádí jako zdroje tohoto začátku údiv a pochybování. Člověk si uvědomuje svou nevědomost a usiluje o nepochybné a základní vědění.
- Filozofie nepředpokládá nic jiného než každodenní zkušenost bytí na světě. Nepředpokládá žádnou určitou metodu, nýbrž si musí obsah a metodu dát sama.

A. N. Whitehead

"Celá filosofie
je jen komentář
k Platónovi!"

To je
filosofický
skandál!

Jacques Derrida